

Her dinin milletin kutsal veya diğer zaman dilimlerinden farklı kabul ettiği kendine
özgüml; belirli gün ya da ayları vardır. Yüce dinimiz İslam’da da bu
tür gün gece ve aylar vardır. Zamanı gerektiği şekilde değerlendirebilenler hem
dünyada hem de ahirette huzuru yakalayacaklardır. Zira Kuran-ı Kerim’de zamanın
öneminin bir süre ile vurgulanması gerçekten anlamlıdır.

وَالْعَصْرِ (1)
اِنَّ
الْاِنْسَانَ
لَفى خُسْرٍ (2)
اِلَّا
الَّذينَ
امَنُوا
وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ
وَتَوَاصَوْا
بِالْحَقِّ
وَتَوَاصَوْا
بِالصَّبْرِ (3)
 “Andolsun asra ki insan gerçekten ziyan içindedir..” (Asr
suresi 103–1) “Asr” kelimesinin zaman anlamında kullanıldığı
müfessirlerin çoğunluğu tarafından ifade edilmiştir.
اِنَّ
عِدَّةَ
الشُّهُورِ
عِنْدَ
اللّهِ
اثْنَا
عَشَرَ
شَهْرًا فى
كِتَابِ
اللّهِ
يَوْمَ
خَلَقَ
السَّموَاتِ
وَالْاَرْضَ
مِنْهَا
اَرْبَعَةٌ
حُرُمٌ ذلِكَ
الدّينُ
الْقَيِّمُ
فَلَا
تَظْلِمُوا
فيهِنَّ
اَنْفُسَكُمِ

18; وَقَاتِلُواالْمُشْرِكينَ كَافَّةًكَمَايُقَاتِلُونَكُمْكَافَّةًوَاعْلَمُوااَنَّ اللّهَمَعَالْمُتَّقينَ “Şüphesiz, Allah’ın gökleri ve yeri yarattığı günkü yazısında, Allah katında ayların sayısı onikidir. Bunlardan dördü haram aylardır. İşte bu, Allah’ın dosdoğru kanunudur. Öyleyse o aylarda kendinize zulmetmeyiniz.”(Tevbe 9/36) “Haram aylar” Cahiliye devri uygulamasına göre, hürmü edilmesi gereken, savaş yapılması ve kan dökülmesi yasak olan Kameri aylar demektir. “Haram aylar” nitelemesinin, bu aylarda yapılacak ibadetlere daha çok sevap, günahlara ise daha çok ceza verilecek olmasına dayandığı da ifade edilmiştir. Bu aylardan Muharrem birinci, Recep yedinci, Zilkade on birinci ve Zilhicce de on ikinci aydır. إنَّالزَّمَانَقدِ استدارَكهيئتِهِيومَ خلقَاللّهُالسَّمَواتِواَرْضَ،السنةُ اثناعشرَ شهراً:منهَا أربعةٌحُرُمٌ، ثثٌمتوالياتٌ:ذُوالقَعدةِ،وذُوالحِجةِ،وَالمحرَّمُ، ورجبُ مضرَالذى بينَجُمادَىوشعبانَ، “İşte zaman, hakikaten Allah Tealanın gökleri ve yeri yarattığı günkü durumu gibi bir devre girdi. Yıl on iki aydır. Bunlardan dördü haramdır ki; üçü birbirinin ardında Zilkade, Zilhicce, Muharrem, biri de Cumada ile Şaban arasındaki Recep’dir”[İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akçağ Yayınları: 2/312-313] Bu dört ayın hürmeti öteden beri süre gelen dini bir uygulamadır. Hz.İbrahim ve İsmail (a.s) zamanından beri Araplar buna önem vermiştir. Cahiliye devrinde bile buna riayet edilmiş, haram aylarda savaş yapılmamıştır, yılın bu dönemi bir barış zamanı

صَلَّي
اللّهُ
عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ
الْمَدِينَة
فَرَأى
الْيَهُودَ
تَصُومُ
يَوْمَ
عَاشُورَاءَ
فَقَالَ: مَا
هَذَا؟
قَالُوا
يَوْمٌ
صَالِحٌ
نَجَّى
اللّهُ
تَعَالَى
فِيهِ بَنِى
إِسْرَائِيلَ مِنْ
عَدُوِّهِمْ
فَصَامَهُ
مُوسَى
فَقَالَ
صَلَّي
اللّهُ
عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ:
أَنَا
أَحَقُّ
بِمُوسَى
مِنْكُمْ
فَصَامَهُ
وَأمَرِ
بِصِيَامِهِ
“Hz. Peygamber, Medine’ye geldiğinde Yahudilerin Aşure günü
oruç tuttuklarını gördü. “Bu nedir? Diye sordu. “Bu hayırlı bir
gündür. Bu Allah’n İsrail oğullarını düşmanlarından kurtardığı, bu
sebeple de Musa’nın oruç tuttuğu gündür” dediler. Bunun
üzerine Hz. Peygamber s.a.v “Ben Musa’ya sizden daha layığım”
buyurdu ve hem kendisi bu günde oruç tuttu, hem de başkalarına oruç
tutmalarını emretti”(İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akçâğ
Yayınları: 9/463.) Hz Peygamber Aşure günü oruç tutmayı teşvik etmiş
ve şöyle buyurmuştur. أنّ
النّبىَّ
صَلَّي
اللّهُ

عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ
قَالَ:
صِيَامُ
عَاشُورَاءَ
إِنِّى
أَحْتَسِبُ
عَلَى اللّهِ
أَنْ
يَكَفِّرَ
السَّنَةَ
الَّتِى
قَبْلَهُ “Aşure
gününün orucunun, bir önceki yılın günahlarına keffaret olmasını
Allah’tan umarım” (İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi,
Akçğ Yayınları: 9/460.) RAMAZAN AYI VE AŞURE GÜNÜ Aşure
gününün oruç tutulması uygulaması, Ramazan orucunun farz kılınmasına
kadar devam etti. يَا
اَيُّهَا
الَّذينَ
امَنوُا
كُتِبَ
عَلَيْكُمُ
الصِّيَامُ
كَمَا كُتِبَ
عَلَى
الَّذينَ
مِنْ
قَبْلِكُمْ
لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ “Ey
iman edenler! Allah ‘a karşı gelmekten sakınmanız için oruçin
öncekilere olduğu gibi size de farz kılındı” (Bakara 2/183) ayeti inince, Aşure orucu
isteğe bağlı hale geldi. Hz. Aişe bunu şöyle anlatıyor.
كَانَ
عَاشُورَاءُ
يُصَامُ
قَبْلَ
رَمَضَانَ.
فَلَمَّا
نَزَلَ
رَمَضَانُ
كَانَ مَنْ
شَاءَ صَامَ
وَمَنْ شَاءَ
أفْطَرَ “Resulullah s.a.v, Aşure
günü oruç tutulmasını emretti. Ramazan orucu farz kılınca, dileyen Aşure
günü oruç tuttu, dileyen tutmadı”(İbrahim Canan, Kutub-i Sitte

Tercüme ve Şerhi, Akkcedil; ađ Yayınları: 9/462) Peygamberimiz bir başka hadisinde de
أنّ النّبىَّ
صَلَّي
اللّهُ
عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ
قَالَ:
صِيَامُ
عَاشُورَاءَ
إِنِّى
أَحْتَسِبُ
عَلَى اللّهِ
أَنْ
يَكَفِّرَ
السَّنَةَ
الَّتِى
قَبْلَهُ “Aşure
günlüğünde tutulan orucun bir yıl önce işlenen hata ve günahların
bağışlanmasına vesile olacağı müjdelenmiştir” (İbrahim Canan, Kutub-i Sitte
Tercüme ve Şerhi, Akkcedil; ađ Yayınları: 9/460.) Ancak Hz. Peygamberin bildirdiğine
göre yalnızca Aşure günü değil, Muharrem 9, 10 ve 11 günlerinde
oruç kılınması tavsiye edilmiştir. Aşure günü oruç kılınması; tutmanın faziletine
ilişkin sahih hadisler bulunmasına karşılık o günküde hububat karışımı aş (aşure) pişirmek,
sadaka vermek, mescitleri ziyaret etmek ve kurban kesmek gibi fiiller hakkında sahih habere
rastlanmaktadır. Bununla birlikte Müslümanların Dini halk geleneğinde
önemli bir yer tutan aşure, aynı zamanda Muharrem onuncu gününü başlamak
üzere, daha sonraki günlerde de önemli bir merasimle pişirilip dağıtılan tatlıya isim
olmuş ve sosyal dayanışmaya önemli katkılarda bulunmuştur. Akkcedil; ok eskiden beri
devam eden aşure aşısı, Osmanlılar döneminde sarayda da pişirilmiş, “aşure
testisi” adı verilen önemli kaplarla da saray dairelerine ve halka bir şekilde
sunularak dağıtılmıştır. İSLAM TARİHİNDE 10 MUHARREM Emevilerin ikinci
halifesi Hz. Yezid zamanında ve Hicri 61. Miladi 680 yılı Muharrem ayının onuncu
günü Cuma günü; Hz. Hüseyin şehadeti ile sona eren tarihi olay meydana gelmiştir.
Ehli beytin önemli bir ferдинin hayatına mal olan bu elim olay sebebi ile 10 Muharrem
Şii Müslümanlarca yas günü sayılmış ve bu matem daha sonraları geniş
kapsama yayılmış ve bir nevi resmi haline gelmiştir. Unutulmamalıdır ki insanların can, din, mal, nesil ve akıl emniyetini temin etmek İslamın
temel hedeflerindedir. Maide suresi 32. ayette de belirtildiği üzere
مَنْ قَتَلَ
نَفْسًا
بِغَيْرِ
نَفْسٍ اَوْ
فَسَادٍ فِى
الْاَرْضِ
فَكَاَنَّمَا
قَتَلَ
النَّاسَ
جَميعًا

وَمَنْ
اَحْيَاهَا
فَكَاَنَّمَا
اَحْيَا
النَّاسَ
جَميعًا “Kim haksız yere, yada fesad işlemeksizin bir kimseyi öldürürse, bütün insanları öldürmüş gibi olur. Kim de onu kurtarırsa bütün insanları kurtarmış gibi olur.” Buyrulmuştur. Yeryüzündeki bütün canlılara merhametle yaklaşmayı öngören İslam dini “insanlara merhamet etmeyene Allah da merhamet etmez” buyruğuyla bunu pekiştirmiştir. Bütün bunlardan anlaşılıyor ki; kime karşı işlenirse işlensin, insan hayatına yönelik haksız davranışlar onaylanamaz. Muharrem ayı içerisinde Hz. Hüseyin gibi büyük bir şahsın şehit edilmesi, bütün Müslümanlar için büyük bir acıdır. Bu olayı iyice düşünmek ve dersler çıkarmak gerekir. Müslümanlara düşen görev ise; bu tür üzücü olayların tekrarlanmasını önleyecek bir bilinç ve anlayışa sahip olmak; kardeşlik, birlik ve beraberliğimizi korumaktır.

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)